

**UCHWAŁA NR XLV/284/2017
RADY MIEJSKIEJ W STĄPORKOWIE
z dnia 21 grudnia 2017 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Stąporków na lata 2018 – 2020.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) oraz art. 176 pkt.1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.)) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Stąporków na lata 2018 – 2020 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stąporkowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jacek Kołodziej

U z a s a d n i e n i e

Do zadań własnych gminy, zgodnie art. 176 pkt.1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3-ch letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Mając na uwadze zakres obowiązków spoczywających na Gminie, zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jacek Kołodziej

Załącznik do Uchwały Nr XLV/284/2017
Rady Miejskiej w Stąporkowie
z dnia 21 grudnia 2017 roku

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE STĄPORKÓW
NA LATA 2018 – 2020**

Rozdział I. WPROWADZENIE

Rodzina stanowi podstawową i wszechstronną formę życia społecznego. Jest ona najważniejszym środowiskiem społecznym i poprzez wypełnianie codziennych funkcji rodzicielskich kształtuje osobowość dziecka. Proces wychowawczy dokonuje się w toku codziennego życia, przebiega nieświadomie, jest niezauważalny przez domowników, odbywa się w trakcie ich codziennych zajęć. Oddziaływania rodzicielskie włączają dzieci w nurt życia społecznego. Odpowiednie wypełnianie ról rodzicielskich, uznawanie praw dziecka i jego obowiązków, a także zapewnienie dziecku warunków różnorodnego rozwoju determinują wartość rodzinnego środowiska wychowawczego. Rodzina wypełniając swoją funkcję wychowawczą, wpływa na jakość życia młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece i wychowaniu dzieci, wymaga szczególnego wsparcia dla dobra wszystkich jej członków

Współczesne rodziny, często mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej się rzeczywistości. Coraz częściej dotyczą je zjawiska uzależnień, niezaradności, ubóstwa, niepełnosprawności czy przemocy oraz trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W momencie pojawienia się dysfunkcji, instytucje i służby społeczne zobligowane są do podjęcia na rzecz rodziny określonych działań naprawczych i objęcia rodzin wsparciem i wszechstronną pomocą.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020 jest działanie w spójnym, scentralizowanym systemie wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość zastosowania rozwiązań, które mogą przyczynić się do budowania spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodziny, dotkniętej problemami w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej. W rodzinie z wieloma problemami trudności nakładają się nawzajem, czasem przez wiele lat, komplikując życie codzienne. Rodziny takie często dziedziczą statusy społeczne, jako kolejne pokolenie korzystają z pomocy społecznej. Najczęstsze problemy rodzin to uzależnienia, niskie umiejętności opiekuńczo – wychowawcze oraz dotyczące prowadzenia gospodarstwa domowego, a także przemoc domowa, bezrobocie i ubóstwo. Doraźne działania nie rozwiązują długofalowych problemów, z jakimi borykają się rodziny.

Jedynie planowe, długotrwałe, kompleksowe starania na rzecz wspierania rodzin mogą pomóc potrzebującym w przezwycięzeniu dotyczących ich trudności. Profesjonalną pomocą w rozwiązywaniu problemów takich rodzin służą asystenci rodzin, którzy w ramach czynności służbowych wspierają, pomagają w nabyciu umiejętności wychowawczych i społecznych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

W rodzinie tkwi duży potencjał. Posiada ona wiele zasobów, będących kumulacją indywidualnych umiejętności i możliwości każdego z jej członków. Dzięki temu może być najlepszym wsparciem, jeśli w potrzebie, na czas uzyska sprzężoną pomoc fachowców, i pomoc taką odpowiednio wykorzysta. W kręgu rodzinnym można przetrwać sytuacje kryzysowe dzięki więziom emocjonalnym łączących wszystkich. Rodzina jako środowisko jest zasobem lokalnego życia społecznego. Przywrócenie i utrzymanie prawidłowego funkcjonowania rodzin w Gminie jest zyskiem dla całej społeczności lokalnej. Powyższe znajduje swoje umocowanie między innymi w zapisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gdzie na gminę nałożone zostały obowiązki zapewnienia rodzinie wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wsparcie takie prowadzone jest w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Gmina Stąporków realizuje obowiązek ustawowy w zakresie wspierania rodziny również poprzez utworzenie Placówki Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń” w Stąporkowie (z filią w Hucisku). Jest to placówka organizująca zajęcia opiekuńcze i wychowawcze oraz socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, rehabilitacyjne, jak również pomoc w nauce, zabawy i zajęcia sportowe, w tym dla dzieci niepełnosprawnych. Celem funkcjonowania placówki jest określone ustawą wspieranie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Istotnym elementem systemu wspierania rodziny jest zatrudnianie asystentów rodziny i ustanawianie rodzin wspierających, jak również poradnictwo specjalistyczne.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych może zostać objęta wsparciem asystenta rodziny. W pracy asystenta istotne jest odnalezienie potencjału rodziny i bazowanie na jej zasobach, planowanie i współpraca w działaniu obu stron. Dzięki takiej współpracy istnieją szansę, aby zwiększyć swoją aktywność społeczną, być bardziej zmotywowanym do podejmowania działań osobistych i zawodowych oraz wszystkich innych prowadzących do poprawy sytuacji życiowej własnej i całej rodziny. Rolą asystenta jest praca na rzecz wzmocnienia rodziny i niwelowania obszarów jej deficytów.

Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka. Prowadzi do niepowodzeń szkolnych oraz może być przyczyną wykluczenia społecznego. Bezradność to też nieumiejętność planowania życia rodzinnego (budżetu, czasu wolnego, pracy), zaniedbania w sprawach opiekuńczych (zostawianie małoletnich dzieci bez opieki, zaniedbaniami higienicznymi), trudności w radzeniu sobie z problemami pojawiającymi się w rodzinie (nieumiejętność kontrolowania emocji, trudności w komunikacji z innymi, zachowania przemocowe).

Praca asystenta odbywa się w miejscu zamieszkania rodziny, lub w uzasadnionych sytuacjach w innym miejscu, w zadaniowym czasie pracy. Zasady te umożliwiają intensyfikację i indywidualizację pracy z rodzinami w walce z ich trudnościami, błędami i brakiem umiejętności sprawowania właściwej opieki. Asystenci pomagają w nauce ekonomicznego gospodarowania budżetem domowym, wypełnianiu codziennych obowiązków związanych z prowadzeniem domu, utrzymywaniem czystości (również higieny osobistej), załatwianiu spraw urzędowych, wyrabiają nawyki kontaktu z placówkami opieki zdrowotnej, placówkami oświatowymi i innymi instytucjami, motywują do podejmowania terapii uzależnień, poszukiwania pracy lub podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Pomagają w sporządzaniu pism, wniosków, podań. Zachęcają i uświadamiają rodzinom korzyści z uzyskania wsparcia w placówkach i instytucjach działających na rzecz dzieci i rodzin. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności to zespół działań mających na celu przywrócenie rodzinie samodzielności w oparciu o jej wewnętrzne i zewnętrzne zasoby. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. W Gminie Stąporków podejmowane są działania rodziny wspierającej mające na celu uzupełnienie wsparcia realizowanego przez asystenta rodziny.

Zadaniem tych rodzin jest dodatkowa, poza godzinami pracy asystenta) pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego czy kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Realizacja tych zadań przebiega za wiedzą asystenta rodziny i pracownika socjalnego. Rodzina wspierająca ma aktywnie pomagać w przezwyciężeniu kryzysu w rodzinie wspieranej, ale nie wyręczać czy zastępować rodziny. Formy takiej pomocy mogą być bardzo różnorodne, zależne od uzgodnień między zainteresowanymi rodzinami i zależą od ich pomysłowości i inicjatywy. Współpraca między rodzinami daje możliwość dzielenia się doświadczeniem i ukazywania praktycznych metod rozwiązywania problemów.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego

otoczenia dzieci. Rodzinę wspierającą ustanawia burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Z rodziną wspierającą burmistrz lub upoważniony kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

Osoby te są znane rodzinom, którym pomagają, uzyskują ich akceptację, wywodzą się z ich środowiska. Współpraca pomiędzy asystentem a rodziną wspierającą oparta jest na partnerstwie, rozwoju kompetencji, współpracy merytorycznej, nad rozwojem osobistym i rozwojem samoświadomości członków rodziny wspieranej. Ma na celu wzajemne uzupełnianie się w zakresie posiadanych zasobów i podejmowanie jednolitego kierunku działań wobec adresatów pracy socjalnej.

Realizacja przedstawianego Programu w latach 2018 – 2020 będzie miała na względzie rozbudowę i doskonalenie systemu wsparcia rodzin oraz na miarę możliwości – rozwój form pracy z rodziną.

Podstawą do określenia działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest charakterystyka społeczno – demograficzna Gminy, dane dotyczące omawianego obszaru zagadnień zawarte są w opracowaniach własnych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie, Urzędu Miejskiego w Stąporkowie, Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Stąporkowie, Policji, Sądu, placówek oświatowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, informacji przedstawionych przez inne podmioty zaangażowane bezpośrednio lub pośrednio w pracę z rodzinami i dziećmi oraz dokonana analiza SWOT.

Źródłem finansowania zadań wynikających z Programu wspierania Rodziny Gminy Stąporków na lata 2018 – 2020 będą środki finansowe z budżetu gminy (w tym z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), środki pozyskiwane z innych zewnętrznych źródeł, w tym środki unijne, jak również środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań niniejszego programu.

Realizacja Programu będzie stale monitorowana i ewaluowana, a wyniki i analiza sprawozdań będą podstawą do dokonywania ewentualnych zmian. Do 30 marca każdego roku Dyrektor Ośrodka będzie przekazywał Burmistrzowi Stąporkowa sprawozdania z podjętych działań programowych w roku poprzednim.

System pomocy społecznej tworzą wszelkie instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz organizacje pozarządowe i kościelne, a także inne osoby prawne zaangażowane w działania mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać samodzielnie. Podmioty tworzące system dysponują różnym zakresem kompetencji. Na terenie Gminy Stąporków prowadzonych jest wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny m.in. poprzez realizację działań podejmowanych przez instytucje:

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie;
- Gminna Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Placówka Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń”;
- Placówki oświatowe;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rodzinnym w Końskich;
- Komisariat Policji w Stąporkowie;
- Powiatowy Urząd Pracy;
- Placówki ochrony zdrowia.

Rozdział II.

UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2017r., poz. 697);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. Nr 180, poz. 1390);
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2017r. poz.1769);
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. , poz. 1943 z późn. zm.);
7. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o policji (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 2067);

8. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017r. poz. 882)
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017r. poz. 783);
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 239 ze zmianami);
10. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017r. poz. 1851);
11. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016r. poz. 1860);
12. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. z 2017r. poz. 1832);
13. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stąporków na lata 2016 - 2025, przyjęta uchwałą Nr XIII/94/2015 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 30 grudnia 2015r.;
14. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stąporków na lata 2016-2020 przyjęty Uchwałą Nr XV/110/201 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 29 lutego 2016r.;
15. Uchwała Nr XXIII/216/2012 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 28 czerwca 2012r. w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin (Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z dnia 01.08.2012r. poz. 2199);
16. Powiatowy Program Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2014 -2020, przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/2014 Rady Powiatu w Końskich z dnia 1 marca 2014r.

Rozdział III

DIAGNOZA SPOŁECZNO–DEMOGRAFICZNA GMINY STĄPORKÓW

(stan na dzień 31 grudnia 2016r.)

- Liczba mieszkańców Gminy – 17.513, w tym 8979 kobiet i 8534 mężczyzn
- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP – 1192 osoby, w tym 279 osób z prawem do zasiłku dla bezrobotnych,
- Liczba mieszkań w zasobie Gminy – 110, w tym 10 lokali socjalnych
- Liczba oczekujących na przydział lokalu socjalnego – 9
- Liczba przedszkoli – 3
- Liczba dzieci oczekujących na miejsce w przedszkolu – 0

- Liczba szkół podstawowych – 6, liczba szkół gimnazjalnych – 2
(dodatkowo – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych)
  - Liczba ośrodków kultury – 1
  - Liczba obiektów sportowych (wraz z boiskami szkolnymi) – 7
  - Liczba podstawowych zespołów opieki zdrowotnej – 2
  - Liczba policyjnych rewirów dzielnicowych – 3
  - Liczba placówek pomocy społecznej – 1
(dodatkowo – jednostki powiatowe: Środowiskowy dom Samopomocy i Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie)
  - Liczba rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej – 791,
spośród których bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczy 80 rodzin
  - Liczba dzieci objętych dożywianiem w stołówkach szkolnych – 335
  - Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny – 598
  - Liczba rodzin pobierających zasiłek wychowawczy – 924
  - Liczba rodzin korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego – 95
  - Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego – 125
  - Liczba rodzin pobierających stypendium socjalne i zasiłek szkolny – 307
  - Liczba Placówek wsparcia Dziennego – 2
  - Liczba dzieci biorących udział w zajęciach organizowanych przez Placówkę Wsparcia Dziennego – 30 (dodatkowo – 15 miejsc w filii w Hucisku oraz 15 miejsc zapewnionych w formie pracy podwórkowej realizowanej przez ZHP)
  - Liczba placówek zapewniających schronienie – 1
  - Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej: 2014r. – 9 , 2015r. – 12, 2016r. – 12
  - Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych: 2014r. – 2
2015r. – 4, 2016r. – 4
  - Liczba nieletnich objętych nadzorem kuratora w 2016 roku – 16
  - Liczba sporządzonych Niebieskich Kart: 2014r. – 57, 2015r. – 82, 2016r. – 50
  - Liczba spraw rozpatrywanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: 2015r. – 44, 2016r. – 44
  - Liczba spraw skierowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Sądu Rodzinnego: 2014r. – 3, 2015r. – 15, 2016r. – 22
- Wsparciem asystenta na terenie Gminy Stąporków w roku 2014 objętych było 20 rodzin, w roku 2015 – 22 rodziny, w roku 2016 – 26 rodzin. W roku bieżącym wsparciem

asystenta na terenie Gminy objęte są 22 rodziny (w tym za dobrowolną zgodą rodziców 15 rodzin, zaś na mocy postanowienia sądu 7 rodzin).

Na terenie Gminy funkcjonują także rodziny nie objęte pomocą asystenta rodziny, wymagające jednak pewnego rodzaju wsparcia w związku z bezradnością w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Jest to jedna z przyczyn ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej. Pracownicy socjalni monitorują sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem oraz podejmują przewidziane prawem działania mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym. Z rodzinami objętymi procedurą Niebieskie Karty podejmowane są działania o charakterze interdyscyplinarnym.

Najczęstsze przyczyny ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej, wskazywane przez wnioskodawców:

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	2014	2015	2016
Ubóstwo	321	351	359
Bezrobocie	591	534	445
Niepelnosprawność	304	308	315
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	92	93	80

ROZDZIAŁ IV.

CELE PROGRAMU

1. Cel główny:
  - **wspieranie rodzin w procesach umacniania lub przywracania zdolności do prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych.**
2. Cele szczegółowe:
  - wspieranie rodzin przeżywających kryzys,
  - diagnozowanie i analiza problemów rodzin ,
  - wspieranie rodziny w wychowywaniu dzieci i zabezpieczeniu ich potrzeb bytowych,
  - praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym,

- wsparcie w zapewnieniu dzieciom odpowiednich warunków do nauki, rozwoju, wypoczynku
- praca z rodziną w zakresie przywracania zdolności lub poprawy umiejętności pełnienia przypisanych ról społecznych.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Stąporków na lata 2018-2020 jest spójny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Stąporków na lata 2016 – 2025 i zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmięczenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Przewidywanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

ROZDZIAŁ V.

ANALIZA SWOT

Mocne strony:

- utworzenie i funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej i podwórkowej,
- realizacja programów i przedsięwzięć na rzecz dzieci, w tym dzieci niepełnosprawnych ,
- realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny,
- realizacja gminnych programów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz programu osłonowego w zakresie pomocy w dożywianiu,
- dostęp do poradnictwa specjalistycznego,
- prowadzenie zajęć i programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży,

- zatrudnienie profesjonalnej kadry,
- współpraca między podmiotami pracującymi na rzecz rodziny,
- zabezpieczenie w budżecie niezbędnych środków na realizację zadań (m.in. na pracę asystentów i rodzin wspierających),
- oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zintegrowany system przeciwdziałania przemocy w gminie (Zespół Interdyscyplinarny, program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie przy PCPR w Końskich, porady specjalistyczne),
- praca asystentów rodzin skierowana na wzmacnianie funkcji rodziny i jej roli opiekuńczo – wychowawczej,
- możliwość zapewnienia schronienia osobom potrzebującym,
- prace na rzecz zwiększenia liczby lokali socjalnych.

Słabe strony:

- niska świadomość i gotowość społeczna w zakresie współpracy we wspieraniu rodziny,
- brak przyzwyczajenia w korzystaniu z poradnictwa specjalistycznego,
- niewystarczająca struktura socjalna Gminy (w szczególności: brak mieszkań chronionych)
- trudności z realizacją terapii rodzinnej.

Szanse:

- nowe formy pracy z rodzinami w kryzysie (grupy wsparcia, rodziny wspierające),
- doskonalenie współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych na profilaktykę i przeciwdziałanie kryzysom w rodzinach,
- współpraca z placówkami powiatowymi (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd i kuratorzy, Prokuratura, Komenda Powiatowa Policji)
- uwrażliwianie społeczności lokalnej w kwestiach związanych z niewydolnością opiekuńczo – wychowawczą rodzin.

Zagrożenia:

- przenoszenie odpowiedzialności za realizację obowiązków opiekuńczo – wychowawczych na państwo i instytucje,
- osłabienie więzi rodzinnych,
- brak zatrudnienia wynikający zarówno z przyczyn zawinionych jak i niezawinionych,
- niechęć do korzystania ze wsparcia instytucjonalnego,
- obecność zjawiska wyuczonej (dziedziczonej) bezradności,
- ryzyko wypalenia zawodowego osób podejmujących pracę z rodzinami,

- uzależnienia i zjawisko przemocy w rodzinach,
- eurosieroctwo,
- niekorzystny wizerunek służb odpowiedzialnych za pracę z rodziną propagowany przez media.

ROZDZIAŁ VI. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMU

LP.	CEL SZCZEGÓŁOWY	DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN	WSKAŹNIKI
1.	Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie poradnictwa rodzinnego: prawnego, w zakresie uzależnień i współzależnień, w zakresie przeciwdziałania przemocy; - organizowanie pomocy w formie rodzin wspierających dla rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze lub zagrożonych trudnościami w prawidłowym realizowaniu funkcji rodzicielskich; - prowadzenie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wzrost świadomości zagrożeń, zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży; - rozwijanie systemu podnoszenia i wzmacniania kwalifikacji zawodowych pracowników zaangażowanych w bezpośrednią współpracę z rodzinami z dziećmi, dziećmi i młodzieżą - szkolenia dla rodzin wspierających - współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej 	M/GOPS, Placówki Wsparcia Dziennego, PCPR	2018-2020	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób korzystających z poradnictwa Liczba udzielonych porad Liczba ustanowionych rodzin wspierających Liczba realizowanych programów i działań Liczba pracowników biorących udział w szkoleniach, konferencjach i superwizjach Liczba zorganizowanych szkoleń Liczba odbytych spotkań

2.	Poprawa kondycji materialnej rodzin oraz kształtowanie warunków sprzyjających zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych członków rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc materialna potrzebującym rodzinom (świadczenia rodzinne i wychowawcze, świadczenia o charakterze opiekuńczym, świadczenia z funduszu alimentacyjnego finansowanie dożywiania w szkole, zasiłki, stypendia szkolne), wszelkiego rodzaju pomoc pieniężna i niepieniężna 	M/GOPS, Organizacje pozarządowe	2018-2020	Liczba rodzin objętych pomocą pieniężną i niepieniężną
3.	Rozwój systemu wsparcia umożliwiającego prawidłowe funkcjonowanie rodzin	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rodzin przez asystentów rodziny, rodziny wspierające i pracowników socjalnych oraz udzielanie informacji o możliwości dostępu do poradnictwa specjalistycznego; - organizowanie spotkań poradniczych i warsztatowych oraz grup wsparcia dla rodziców - prowadzenie kampanii na rzecz pozyskiwania rodzin wspierających - zapewnienie wsparcia rodzinom wychowującym dzieci niepełnosprawne - monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności - diagnozowanie zagrożeń dotyczących dzieci i rodziny 	M/GOPS, placówki oświatowe, Placówka Wsparcia Dziennego, rodziny wspierające, placówki ochrony zdrowia, Sąd Rodzinny, GKRPA, Urząd Miejski w Stąporkowie	2018-2020	<p>Liczba rodzin korzystających z oferowanego wsparcia</p> <p>Liczba rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi objętych pracą socjalną,</p> <p>Liczba uczestników</p> <p>Liczba uczestników</p> <p>Liczba rodzin korzystających z oferowanego wsparcia</p> <p>Liczba rodzin korzystających z oferowanego wsparcia</p> <p>Rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających wsparcia i pomocy</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - zatrudnianie asystentów rodziny - ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej 			<p>Liczba zatrudnionych asystentów rodziny</p> <p>Liczba rodzin objętych asystą</p> <p>Kwota wydatkowanych środków</p>
4.	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin potrzebujących wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> - udział w zajęciach opiekuńczo – wychowawczych realizowanych w formie opiekuńczej, wychowawczej, specjalistycznej oraz podwórkowej organizowanych przez Placówki Wsparcia Dziennego - organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci 	M/GOPS, Placówka Wsparcia Dziennego, M/GOKiS, Urząd Miejski w Stąporkowie, organizacje pozarządowe	2018-2020	<p>Liczba uczestników zajęć</p> <p>liczba dzieci biorących udział w zorganizowanych formach wypoczynku</p> <p>kwota wydatkowanych środków</p>

5.	Stwarzanie warunków do bezpiecznego funkcjonowania dzieci i rodzin	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczne organizowanie zajęć profilaktycznych, spotkań, warsztatów o tematyce dotyczącej rozpoznawania zagrożeń dla bezpieczeństwa dzieci i rodzin, - bieżący monitoring występujących zagrożeń dla bezpieczeństwa dzieci i rodzin, - podejmowanie interwencji w sytuacjach związanych z przemocą w rodzinie 	<p>Policja, Sąd i kuratorzy, Zespół Interdyscyplinarny, M/GOPS, Placówka Wsparcia Dziennego, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna M/GOKiS, Urząd Miejski, PCPR, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna</p>	2018-2020	<p>Liczba zorganizowanych zajęć</p> <p>Liczba podjętych działań i interwencji związanych ze stwierdzonymi zagrożeniami</p>
----	--	---	---	-----------	--